

Ecokwadraat:

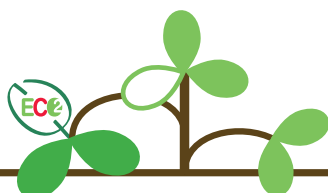
Een unieke samenwerking
voor landschappelijke buffering
in de Gentse Kanaalzone

Contactgegevens - Deelname bedrijven

Sylvie Fosselle
Vlaamse Landmaatschappij - ECO²
Ganzendries 149, 9000 Gent

tel: 09 244 85 45
fax: 09 244 85 99

e-mail: sylvie.fosselle@vlm.be
website: www.ecokwadraat.be/gentsekanaalzone

Ecokwadraat:

Landschappelijke buffering
in de Gentse Kanaalzone

Situering

De voorbije jaren kende de Gentse haven een sterke ontwikkeling langs het kanaal Gent-Terneuzen.

Hierdoor dreigde de leefkwaliteit in de kanaaldorpen te verminderen. Om de leefbaarheid op langere termijn te garanderen, worden overgangszones ingericht tussen de economische zones en de woonkernen: de koppelingsgebieden.

Deze koppelingsgebieden worden de komende jaren via inrichtingsplannen van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) ingericht als bos-, park-, natuur- en landbouwgebied. Na realisatie zullen zij aangename open ruimten vormen die een bufferende functie vervullen (visueel, geluid, fijn stof, aanwezigheid groen ...). De natuur-, bos- en parkzones worden door de overheid gefinancierd en ingericht.

Voor de landbouwzones in de koppelingsgebieden ligt dit enigszins anders. Aangezien landbouw de hoofdfunctie is in deze zones, is het noodzakelijk om de landbouwsector zelf een grote rol te laten spelen bij de invulling van deze buffering. De uitdaging van het ECO²-project bestaat er in om landbouwers mee in te schakelen in de buffering van de bedrijvzones door de landbouwactiviteiten te combineren met de aanplanting van bomen op de perceelsranden.

ECO²: verder dan bestaande maatregelen

Het probleem van de landbouw in de koppelingsgebieden is tweeledig. Ten eerste is de landbouwsector voortdurend areaal verloren aan de uitbreidende havenactiviteiten en is de sector eerder afwijzend voor verdere claims in

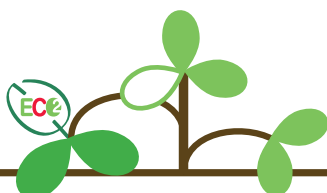
het 'resterende landbouwgebied'. Anderzijds wensen de bewoners van de havendorpen, de verschillende overheden en het bedrijfsleven het behoud van leefbare kanaaldorpen door voldoende aanplant van groen tussen woon- en bedrijvzone.

Hoe kunnen landbouwers worden gestimuleerd om naast hun gangbare activiteiten ook te voorzien in ruimte voor en onderhoud van bomenrijen en buffering langs hun percelen in de koppelingsgebieden?

In de Gentse haven zijn bestaande overheidsmiddelen zoals subsidies van de Vlaamse overheid of de gemeentelijke subsidies voor aanleg en onderhoud van bomenrijen niet succesvol genoeg om landbouwers aan te zetten tot het planten van opgaand groen. De gronddruk in de Gentse Kanaalzone is immers zeer hoog.

Niettegenstaande bomenrijen en heggen in deze buffergebieden maatschappelijk een grote meerwaarde bieden, kan de overheid geen hogere vergoedingen aan de landbouwers geven. De EU zou dit immers beoordelen als ongeoorloofde staatsteun.

Om de landbouwers in deze context voldoende te motiveren, kan een **hogere en marktconforme vergoeding** worden bekomen door bovenop de voorziene overheidsmiddelen **een surplus van private financiering** te voorzien. In het buitenland zijn hiervan succesvolle voorbeelden te vinden waarbij de private sector voor een deel van de financiële middelen zorgt, die dan in een **landschapsfonds** worden verzameld. ECO² vormt met deze aanpak een primeur in Vlaanderen.

Landschapsfonds als katalysator voor omgevingskwaliteit

De private middelen (van burgers en bedrijven) worden verzameld in een landschapsfonds dat door de Koning Boudewijnstichting en vertegenwoordigers van de diverse actoren (landbouwers, bedrijfsleven, bewoners) wordt beheerd. Hierdoor zijn giften aan het landschapsfonds vanaf €30 fiscaal aftrekbaar. De Koning Boudewijnstichting sluit meerjarige contracten af met de boeren voor de geleverde prestaties betreffende landschapsbouw.

Door het systeem van medefinanciering van bedrijven en bewoners, dragen zij ook **medeverantwoordelijkheid voor de buffering en de leefbaarheid van het gebied**. Bovendien kan deze vorm van financiële appreciatie van de burger en het bedrijfsleven voor landschapsbouw een belangrijke stimulans voor de landbouwer betekenen.

Binnen- en vooral buitenlandse voorbeelden tonen aan dat bedrijven wel degelijk warm te maken zijn voor investeringen in het landschap, zolang die lokaal zijn en verbonden kunnen worden met de directe omgeving van het bedrijf. Tevens is het voor de betrokken bedrijven belangrijk om hiervoor voldoende erkenning en/of goodwill te genereren.

De overheid heeft (via de VLM) in dit proces een ondersteunende en begeleidende rol zodat het bedrijfsleven en de landbouwers zich kunnen focussen op de eigen core-business.

Sectoroverschrijdend engagement en samenwerking noodzakelijk!

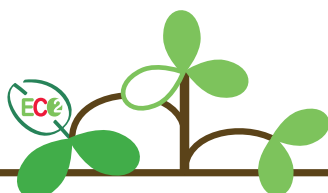
Het project ECO² is gebaseerd op samenwerking, enthousiasme en vrijwillig engagement. Het welslagen van het project hangt af van de bereidheid van de diverse actoren: in het geval van de landbouwers om kleine landschapselementen aan te planten, in het geval van de bedrijven en bewoners om mee te financieren.

De **eerste fase** is momenteel afgerond en hierin werden de landbouwers bereid gevonden om 7000 m extra bomenrijen, houtkanten of heggen aan te planten en te onderhouden in ruil voor een billijke vergoeding. Het resultaat hiervan werd op 1 april 2010 door de landbouwers voorgesteld.

De **tweede fase** is momenteel lopende. In deze fase wordt met de bewoners en de verenigingen van de kanaaldorpen overlegd om zich te engageren voor de campagne 'Buffer Boom(t)' rond 'landschap en buffering in de koppelingsgebieden' met als doel het verzamelen van financiële middelen in een landschapsfonds. De bedoeling is dat de bewoners en verenigingen van de kanaaldorpen en de industrie zo nauw mogelijk bij het project betrokken worden. Ze worden uitgenodigd deel te nemen aan de campagne 'Buffer Boom(t)' door het organiseren van activiteiten waarvan een deel van de opbrengst kan geschonken worden aan het landschapsfonds. De middelen die de bewoners en de verenigingen verzamelen zijn eerder een symbolische bijdrage. Zij tonen hiermee hun medeverantwoordelijkheid voor het landschap. Deze middelen zijn echter niet toereikend om een billijke vergoeding voor de landbouwers te kunnen garanderen.

Op zondag 30 mei 2010 wordt samen met de bewoners een publieksmoment georganiseerd in het kader van de campagne 'Buffer Boom(t)': een fietstocht langs de koppelingsgebieden, eindigend op Doornzele Dries waar randanimatie wordt voorzien.

In een **derde fase** mikken wij op een bijdrage van bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel dragen. De 7000 m bomen dragen in belangrijke mate bij aan de uitvoering van het concept 'leefbare Gentse haven'. Zowel wonen als bedrijvigheid dienen hierbij op een optimale manier te kunnen functioneren, waarbij de wederzijdse hinder tot een minimum wordt beperkt. Naast visuele buffering zorgen deze landschapselementen voor inkleding van de woon-werk-fietsroutes in een groen raamwerk. Zij zorgen mee voor een aangename omgeving en een betere bereik-

baarheid van de bedrijven in een aangenaam landschap.

Wij nodigen deze bedrijven uit om ook hun steentje bij te dragen. Concreet is er in totaal € 75.000 nodig in het landschapsfonds om samen met de overheidsvergoeding de aanplant en het onderhoud van 7000 m bomenrijen/houtkanten gedurende 10 jaar te garanderen.

Bewoners en bedrijfsleven maken het verschil!

Het totale bedrag voor 10 jaar dat aan de bewoners en het bedrijfsleven wordt gevraagd, is relatief klein: **€75.000** voor het landschapsfonds. Toch is het net dit bedrag dat er daadwerkelijk zal voor zorgen dat er meer groen in de buffergebieden komt. Het private geld komt nl. bovenop de wettelijk toegestane overheidsmiddelen. Het is net dit extra bedrag dat het verschil uitmaakt inzake economische haalbaarheid en dus de stimulans betekent voor de betrokken landbouwers om bomenrijen aan te planten en te onderhouden.

Meerwaarde voor bedrijven

De combinatie van enerzijds diegenen die meer groen vragen en ook beschikken over de nodige middelen hiervoor (burgers, bedrijfsleven en overheid) en anderzijds degenen die hun gronden hiervoor ter beschikking moeten stellen en beheren (landbouwers, eigenaars), creëert een unieke kans voor een kwaliteitsvol landschap in de Gentse Kanaalzone. Het is zoeken naar win-win situaties voor alle betrokken partijen:

In de Gentse haven wordt de **buffering geconcentreerd in de koppelingsgebieden**. Dit betekent een **efficiëntiewinst voor het bedrijfsleven en de betrokken ondernemingen**: niet alleen bekomen zij een hogere ruimte-efficiëntie op de dure bedrijventerreinen, tevens **sparen zij de voortdurende kost van onderhoud en beheer uit**.

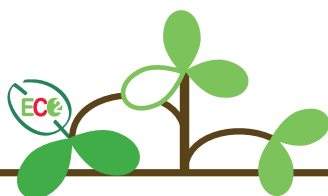
De Gentse haven is een ruimte waar het goed moet zijn om te ondernemen en te leven. Het engagement van het bedrijfsleven om door een financiële bijdrage in het fonds samen met bewoners en overheid mee verantwoordelijkheid op te nemen voor de buffering, is hierbij een belangrijk signaal. Het zorgt ervoor dat **bewoners vlakbij hun leefomgeving tastbare resultaten van de inspanningen van het bedrijfsleven voor duurzaam ondernemerschap ervaren**.

Veel van de bewoners van de kanaaldorpen zijn tegelijkertijd werknemers in de Gentse haven. Door de participatie van de bedrijven zorgen zij niet alleen voor een leefbare Gentse Kanaalzone, maar onrechtstreeks ook voor het **welzijn van hun werknemers en potentiële klanten**. Door mee het landschap te financieren, worden bvb. ook de fietsroutes van het woon/werkverkeer ingekleed in een groen raamwerk. Zij zorgen voor een **betere bereikbaarheid van de bedrijven in een aangenaam landschap**.

Outcome voor het bedrijfsleven

In ruil voor het engagement en de financiële inspanning van het bedrijfsleven, zal de nodige zichtbaarheid en respons worden gegeven. De sponsorende bedrijven worden mee uitgenodigd om aanwezig te zijn op de officiële persmomenten. Zij zullen worden vermeld op de website en in de diverse informatiekanalen, publicaties waarin de resultaten van de fondsenwerving en het landschapsfonds aan de bevolking kenbaar worden gemaakt. Aan het werven van fondsen wordt immers een hele bewustmakingscampagne opgehangen rond landschap, buffering en duurzaam ondernemerschap.

Een eerste persmoment wordt voorzien op **24 juni 2010**. De deelnemende bedrijven, een vertegenwoordiging van bewoners, landbouwers en de diverse betrokken overheden worden uitgenodigd om het ECO²-charter naar aanleiding van de oprichting van het landschapsfonds

te ondertekenen. Er wordt naar gestreefd dit te laten plaatsvinden in aanwezigheid van minister van leefmilieu, natuur en cultuur Joke Schauvliege, gouverneur Denys, VeGHO, het Havenbedrijf, het projectbureau Gentse Kanaalzone en de besturen van Gent en Evergem. Door de ondertekening van dit charter geven de actoren aan dat zij zich engageren voor de doelstelling van het project: **realiseren van buffering** in de agrarische zones van de **koppelingsgebieden**.

Een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven wordt uitgenodigd om in de beheerraad van het landschapsfonds te zetelen. Hierbij kan hij/zij daadwerkelijk mee sturen hoe de middelen voor buffering worden ingezet.

Conclusies

Het project ECO² heeft als doel een samenwerkingsverband te creëren tussen de verschillende actoren in de Gentse Kanaalzone teneinde buffering te realiseren in de agrarische zones van de koppelingsgebieden.

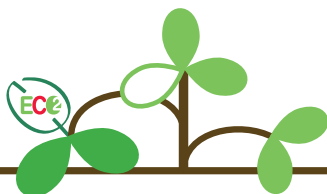
Naast het engagement van de landbouwers, de bewoners en de overheid is de betrokkenheid van het bedrijfsleven noodzakelijk voor het welslagen van dit project. Financiële steun van de bedrijfswereid aan het landschapsfonds is een krachtig signaal: **de bedrijfswereid is bereid mee haar verantwoordelijkheid op te nemen voor een leefbare Gentse Kanaalzone**.

Meer info

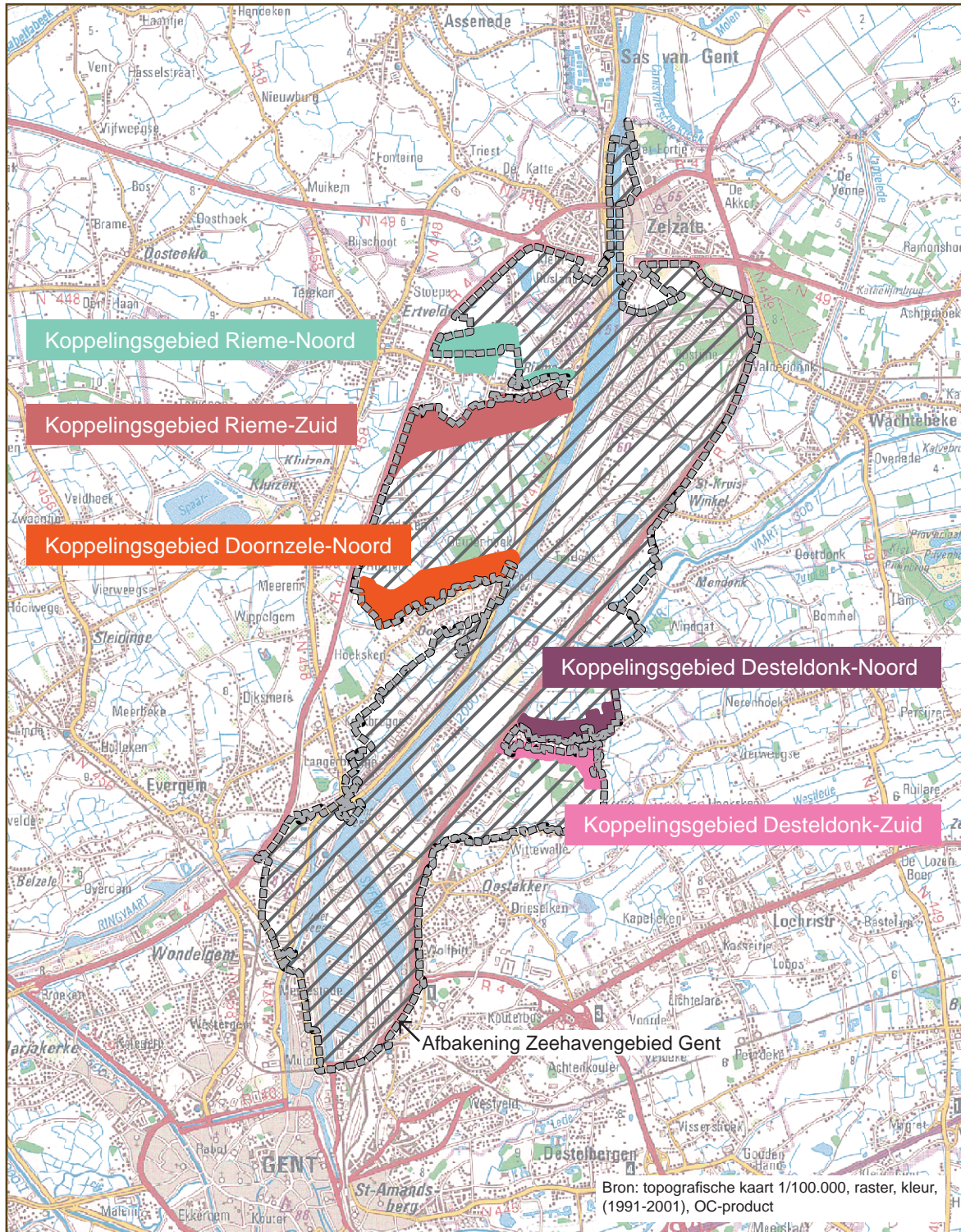
Het project Ekokwadraat werd goedgekeurd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en wordt medegefinancierd door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), AgroAanneming, Rurant en Lisro.

In februari 2009 werd het genomineerd voor de SPITS innovatiewedstrijd.

Het project loopt nog tot oktober 2010.

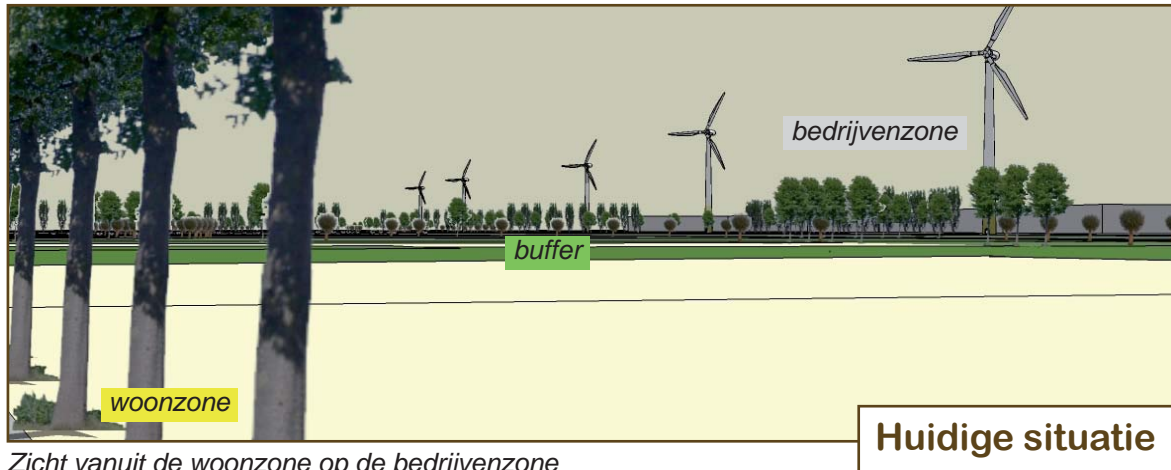

Gentse Kanaalzone Koppingsgebieden voor ECO²

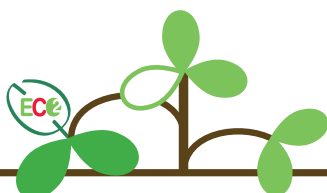
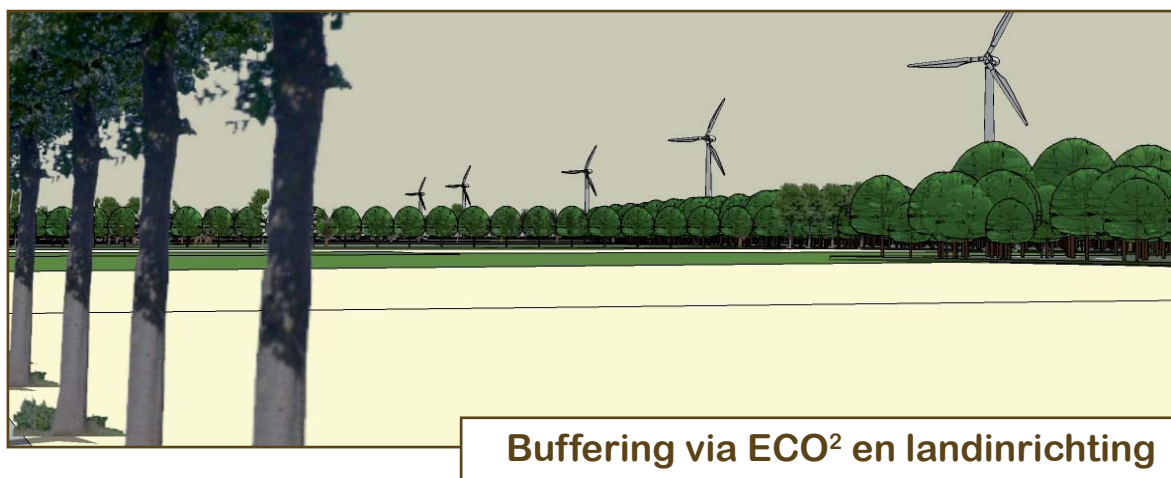

Landschappelijke buffering: een visueel voorbeeld

Zicht vanuit de woonzone op de bedrijvenzone

Deelname bedrijven

Steunmogelijkheden	Wat krijgt u hiervoor in ruil?	Wat kunnen we met uw steun realiseren?
€2.500 Bronzen peter	<p>Het logo van uw bedrijf wordt op de website van ECO² geplaatst</p> <p>U krijgt een digitale banner <i>buffer boom(t)</i> die op de bedrijfswebsite kan geplaatst worden</p> <p>Uw bedrijf ontvangt een certificaat van 'Bronzen peter'</p> <p>Fiscale aftrekbaarheid</p>	<p>10 jaar lang kunnen 250 m bomenrijen (30 bomen) aangeplant en onderhouden worden als buffer door een landbouwer</p>
€5.000 Zilveren peter	<p>Het logo van uw bedrijf wordt op de website van ECO² geplaatst</p> <p>U krijgt een digitale banner <i>buffer boom(t)</i> die op de bedrijfswebsite kan geplaatst worden</p> <p>Uw bedrijf ontvangt een certificaat van 'Zilveren peter'</p> <p>Fiscale aftrekbaarheid</p>	<p>10 jaar lang kunnen 500 m bomenrijen (60 bomen) aangeplant en onderhouden worden als buffer door een landbouwer</p>
€10.000 Gouden peter	<p>Het logo van uw bedrijf wordt op de website van ECO² geplaatst</p> <p>U krijgt een digitale banner <i>buffer boom(t)</i> die op de bedrijfswebsite kan geplaatst worden</p> <p>Uw bedrijf ontvangt een certificaat van 'Gouden peter'</p> <p>Fiscale aftrekbaarheid</p>	<p>10 jaar lang kunnen 1000 m bomenrijen (120 bomen) aangeplant en onderhouden worden als buffer door een landbouwer</p>
€20.000 Diamanten peter	<p>Het logo van uw bedrijf krijgt een prominente plaats op de website van ECO²</p> <p>U krijgt een digitale banner <i>buffer boom(t)</i> die op de bedrijfswebsite kan geplaatst worden</p> <p>Uw bedrijf ontvangt een certificaat van 'Diamanten peter'</p> <p>Er zal een interview met uw bedrijf worden afgenomen dat op de website van ECO² wordt geplaatst</p> <p>Fiscale aftrekbaarheid</p>	<p>10 jaar lang kunnen 2000 m bomenrijen (240 bomen) aangeplant en onderhouden worden als buffer door een landbouwer</p>

FAQ - Veel gestelde vragen

Is mijn gift fiscaal aftrekbaar?

Ja, alle giften komen terecht in het landschapsfonds dat wordt opgericht in de schoot van de Koning Boudewijnstichting. Alle giften vanaf € 30 zijn fiscaal aftrekbaar.

Wat moet er concreet gebeuren om te steunen?

U vult het bijgevoegde deelnameformulier in en stuurt dit terug naar de verantwoordelijke van de fondsenwerving (contactgegevens vooraan). U zal spoedig gecontacteerd worden. U kan het formulier ook digitaal ontvangen.

Wat zal er met mijn gift gebeuren?

Deze gift komt terecht in het landschapsfonds opgericht bij de Koning Boudewijnstichting. Het geld van dit fonds wordt gebruikt voor de uitbouw en het onderhoud van meer groen in de koppelingsgebieden.

Hoeveel geld is er nodig?

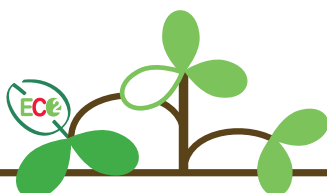
Momenteel willen de landbouwers 7000 m bomenrijen aanplanten en onderhouden. Om dit 10 jaar lang te garanderen, is € 75.000 nodig. Indien er extra geld in het fonds komt, kan een duurzaam beheer op langere termijn worden uitgebouwd.

Welke garanties bieden jullie voor het resultaat?

Er worden contracten afgesloten met de landbouwers. In deze contracten wordt beschreven hoe de aanplant en het onderhoud van de buffering moet gebeuren. Het beheer van het landschapsfonds is in handen van de betrokken partijen door middel van een bestuurscomité.

Komt dit in de pers?

Op 24 juni 2010 wordt een eerste persmoment voorzien waar de verschillende spelers van het project - landbouwers, bewoners en bedrijven - een charter zullen ondertekenen. Door dit charter geven zij aan het project te ondersteunen. De Vlaamse minister van leefmilieu, natuur en cultuur Joke Schauvliege zal hier aanwezig zijn evenals de gouverneur, het havenbedrijf en andere prominenten van de gemeente Evergem en de stad Gent. Als deelnemend bedrijf wordt u uitgenodigd op dit persmoment.

Deelnameformulier ECO²

Wenst het project te ondersteunen als (aankruisen wat past)

- bronzen peter en schenkt hiervoor € 2.500 aan het landschapsfonds;
- zilveren peter en schenkt hiervoor € 5.000 aan het landschapsfonds;
- gouden peter en schenkt hiervoor € 10.000 aan het landschapsfonds;
- diamanten peter en schenkt hiervoor € 20.000 aan het landschapsfonds.

Contactpersoon bedrijf

Naam

Telefoon

Fax

E-mail

Gegevens bedrijf

Naam

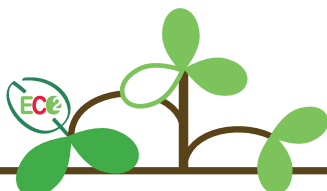
Adres

Soort bedrijf

- Ik wens hieromtrent graag uitgenodigd te worden voor de contactvergadering in de gebouwen van het Havenbedrijf Gent.

Handtekening verantwoordelijke

.....

Wie zijn de landbouwers die zorgen voor meer groen in het ECO²-project?

Een 18-tal landbouwers uit de Gentse Kanaalzone zal meewerken aan het ECO²-project.

Graag stellen wij even aan u voor: Luc Van Vooren, Johan Van Hoecke en Caroline Catelyn. In het najaar zullen zij rijen knotbomen, eiken en elzen planten en onderhouden. In ruil hiervoor krijgen zij een billijke vergoeding van de overheid en een surplus vanuit het landschapsfonds.

Landbouwers overleggen waar ze bomen kunnen aanplanten

Johan Van Hoecke staat de pers te woord over zijn deelname aan het ECO²-project

Waar komen de bomen?

'Langs de perceelsranden op weiland tussen woon- en industriezone.'

Hoelang 'boeren' jullie al in de Gentse Kanaalzone?

'Sinds 1985.'

Waarom doen jullie mee aan het project?

'Het is goed voor het imago van de landbouw. Wij willen ook initiatief nemen om mee te werken aan een groenere omgeving.'

Past dit in jullie bedrijfsvoering?

'Dit is zeker niet evident. We kiezen vooral voor knotwilgen omdat het beheer haalbaar moet blijven.'

Hoe worden de burgers betrokken?

Vanaf mei heeft de campagne 'Buffer Boom(t)' de Gentse Kanaalzone in haar ban:

Met een eenvoudige **broodzak** wordt de campagne bekend gemaakt aan alle broodetende bewoners van en in de omgeving van de kanaaldorpen.

De **affiche 'Buffer Boom(t)'** kleurt het straatbeeld, de scholen en de winkels in de kanaalzone.

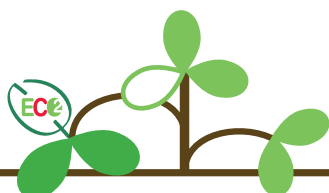
Via de **landschapsdag** op 30 mei 2010 worden de burgers bewust langsheen de koppelingsgebieden geleid. Bovendien worden die dag allerlei activiteiten georganiseerd die in het teken van een leefbare kanaalzone en een unieke verwevenheid tussen bedrijfsleven, bewoners en landbouwers staan.

Een **peter-meteractie** voor de burgers geeft iedereen de mogelijkheid een boom te adopteren die geplant zal worden in de koppelingsgebieden.

De website www.ecokwadraat.be/gentsekanaalzone toont de logo's van de steunende bedrijven, de activiteiten waar ECO² aanwezig zal zijn, het bedrag van het landschapsfonds. De link naar de website is te vinden op alle communicatiedragers van het project.

De **Pers** bracht al eerder de campagne ter sprake in artikels van Het Nieuwsblad, De Standaard en op een reportage van de regionale televisiezender AVS. Ook zij wensen het project verder te volgen.

Het landschapsfonds

Wat is het?

Het is een initiatief van een of meerdere lokale of regionale organisaties om (financiële, maar eventueel ook andere) middelen te werven voor beheer en/of inrichting van het landschap in een bepaalde streek. Een dergelijk fonds kan bestaan uit publieke of private middelen of een combinatie van beide.

Waarom een landschapsfonds?

Het hoofddoel van een landschapsfonds is de kwaliteiten van het landschap behouden en verbeteren. Een landschapsfonds kan bovendien meer betrokkenheid van de streek genereren voor het behoud en het verbeteren van de omgeving en het landschap.

Een landschapsfonds met private middelen kan zelf bepalen waarvoor het geld wordt ingezet. Dit kan voor beheermaatregelen die de streek zelf wenst of als aanvulling op bestaande beheersvergoedingen van de overheid.

Het fonds heeft een rekeningnummer waarop giften kunnen worden gestort. Vanaf 30 euro is de gift fiscaal aftrekbaar.

Bestuur en werking van een landschapsfonds - ECO²

Om voor het lokale natuur- of landschapsbeheer draagvlak te krijgen en nieuwe middelen te werven, is het belangrijk dat de verschillende partijen ook bij de opzet en het beheer van het fonds worden betrokken. Het landschapsfonds van ECO² wordt opgericht bij de Koning Boudewijnstichting.

Het fonds wordt niet beheerd door de overheid maar door een onafhankelijk bestuurscomité. Dit bestuurscomité bestaat uit de oprichters, een onafhankelijke persoon en een persoon van de Koning Boudewijnstichting. Voor een goede werking van het bestuurscomité worden hierin best de drie hoofdrolspelers vertegenwoordigd: bedrijven, burgers en landbouwers. Het bestuurscomité staat borg voor een goede werking van het fonds en waakt erover dat de middelen worden ingezet in overeenstemming met de vastgelegde doelstellingen.

